

Šifra predmeta: PEF RAN 217		Naziv predmeta: LIKOVNA KULTURA	
Ciklus: prvi	Godina: druga	Semestar: 4	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 60 Predavanja 2 Vježbe 1 Seminar 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Polazište za izradu nastavnog plana i programa za predmet Likovna kultura odgovara osnovnim principima savremene nastave sa ciljevima i zadacima koji se pred nju postavljaju. Ovaj predmet se odnosi na nivo spoznaja studenta o problematici usvajanja znanja iz područja likovne umjetnosti, njegovog značaja te se se dijeli na dva segmenta:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Teorija likovne forme /Likovni jezik i njegova interpretacija2. Istorija umjetnosti/obilježje i karakteritike umjetničkih epoha. <p>1. Oblast Likovna Forma /Likovni jezik / Likovni jezik odnosi se na likovne elemente i principe komponovanja teorijskog karaktera koje studenti trebaju savladati i usvojiti. Cilj nastave učenja o ovoj oblasti podrazumijeva i praktičnu realizaciju studenata da vizualiziraju likovni problem, prepoznaju ga i razriješe putem likovno tehničkih sredstava. Taj proces kod studenata razvija kreativno mišljenje, sposobnosti i saznanja, što utiče na formiranje likovno oblikovnih temelja, koji će im pomoći u analizi složenih vizuelno likovnih ideja i problema.</p> <p>Na taj način, student će savladati likovni jezik i naučiti njegovu pravilnu primjenu unutar svih likovnih oblasti i njihovih tehnika, s ciljem razvijanja sposobnosti prenošenja praktičnih znanja i estetskog procjenjivanja u radu s djecom. Također, značajan je i terapijski aspekt ovog procesa unutar likovnog rada studenata, jer kreativni rad pomaže u oslobađanju emocionalnih blokada, razvijanju unutrašnjeg izraza i poboljšanju općeg blagostanja. Kroz umjetnički izraz, studenti ne samo da razvijaju tehničke vještine, već i mogućnost da razumiju i primijene umjetnost kao sredstvo za emocionalni rast i samospoznaju.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Istorija umjetnosti Studenti usvajaju znanja iz područja likovne kulture koja se odnose na oblast svjetske istorije umjetnosti, od praistorije zaključno sa XX vijekom, kroz sagledavanje osnovnih karakteristika odrađenih		

	<p>umjetničkih epoha, stilova i pravaca.</p> <p>Cilj ovog segmenta nastave jeste postepeno uvođenje u kompleksan svijet likovne umjetnosti, koji teži ka osposobljavanju studenata za vizuelnu komunikaciju, sticanje trajnih i upotrebljivih sposobnosti i znanja, odnosno razvijanje i učenje koje vodi prema sopstvenoj emancipaciji i kulturi.</p> <p>Student usvaja znanja iz domene likovne umjetnosti likovnih oblasti i likovnih tehnika, sa akcentom na likovnom jeziku jer osim što razvija tehničke i analitičke vještine, ima i značajan potencijal u ekspresivnoj art terapiji, gdje omogućava studentima da kroz umjetnički izraz istraže i oslobode emocionalne blokade. Ovaj oblik likovnog rada potiče kreativni razvoj, samopouzdanje i samosvijest, što dodatno doprinosi holističkom razvoju njihovih umjetničkih i pedagoških potencijala. Ovim se osposobljava da razumije i spozna jezik likovne umjetnosti te preko njega uči o likovnoj kulturi koja se odnosi i na oblast svjetske istorije umjetnosti/obilježje i karakteristike pojedinih umjetničkih epoha, stilova i pravaca.</p> <p>Unutar sati predviđenih za vježbe, student se upoznaje sa likovnim oblastima (crtanje, slikanje, vajanje, grafika...) te kroz praktičan rad primjenjuje likovne tehnike kroz likovne zadatke sa ciljem razvijanja sposobnosti prenošenja praktičnih znanja i estetskog procjenjivanja u radu sa djecom.</p>
<p>Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teorija Likovne Forme • 1. Oblasti likovnih umjetnosti • 2. Likovni jezik • 3. Likovni govor • 4. Likovni elementi; linja, boja, površina, ploha, prostor, volumen • 5. Kompozicijska načela; simetrija, asimetrija, ritam, ravnoteža, harmonija, kontrast • 6. Metode komponovanja: rekonponovanje, redefinicija, oblikovanje na plohi i u prostoru • 7. Likovno tehnička sredstva • 8. Likovna područja i likovne tehnike prilagođene osnovnoškolskom uzrastu. • 9. Uticaj likovne umjetnosti na razvoj potencijala pojedinca • 10. Uvod u metodu fraktalnog crtanja • 11. Crtanje fraktala • 12. Kognitivni razvoj kroz likovno obrazovanje i odgoj • 13. Razvijanje estetske senzibilnosti • 14. Pregled istorije umjetnosti od praistorije do XX vijeka. • 15. Komparacija stilova kroz analizu umjetničkih djela
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student usvaja znanja iz oblasti likovne umjetnosti, uključujući teoriju likovne forme, likovni jezik i istoriju umjetnosti. 2. Studenti se upoznaju s osnovnim karakteristikama umjetničkih epoha, stilova i pravaca, od praistorije do XX vijeka. 3. Znanje obuhvata teorijska saznanja o likovnim elementima, kompozicijskim načelima, te metode komponovanja i likovno-tehnička sredstva.

	<p>Unutar obrazovnih zadataka predmeta likovne kulture podrazumijeva se sticanje određenih saznanja, sistema činjenica, odnosno određenja šta student treba naučiti, koja znanja i vještine usvojiti, u kojem obimu i kojim intenzitetom. Znanje koje treba da steknu obuhvaća potrebu angažovanja i povezivanja različitih vizuelnih iskustava u svrhu razumijevanja likovne umjetnosti i likovnog jezika sa konačnim ciljem da usvoji teorijska znanja i praktične vještine.</p> <p>Vještine: Likovno obrazovanje studente uključuje u aktivan proces vizuelnog istraživanja, doživljaj zadovoljstva u razrješavanju problema i sposobnosti vrednovanja. Odgojni zadatak ove nastave odnosi se na formiranje odgojnih vrijednosti i stavova usmjeren na opštem izgrađivanju kvaliteta jedne ličnosti. Likovni odgoj je od izuzetnog značaja jer on ne potiče samo razvoj individualnih sposobnosti i kreativnosti, već i razvija sticanje socijalnih, kulturnih vještina.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studenti kroz praktičan rad primjenjuju likovne tehnike i razvijaju sposobnost vizualizacije i rješavanja likovnih problema. 2. Razvijaju tehničke i analitičke vještine koje uključuju crtanje, slikanje, vajanje i grafiku, te vještine prenošenja znanja u radu s djecom. 3. Kroz praktičan rad, studenti stiču estetske procjenjivačke vještine i sposobnost interpretacije likovnih djela. <p>Ishodi učenja kroz kompetencije: Predmet Likovna kultura razvija kod studenata vizuelno estetsku sposobnost uživanja i razumijevanja likovne umjetnosti, pozitivan odnos prema umjetnosti, svjetskoj i kulturnoj baštini, pravilnom doživljavanju vizuelnih informacija. Realizacija ovakvog obrazovanja se ostvaruje složeno, na likovno- pojmovnom nivou, na emocionalno-kreativnom i specifičnom likovno- senzibilnom nivou.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studenti razvijaju kompetencije u vizuelnoj komunikaciji, estetskom procjenjivanju i prenošenju praktičnih znanja. 2. Ovaj program ih osposobljava za razumijevanje i primjenu umjetničkog izraza, što doprinosi emocionalnom razvoju i samospoznaji. 3. Likovno obrazovanje omogućava studentima da aktivno sudjeluju u vizualnom istraživanju i vrednovanju umjetnosti, te doprinosi njihovom holističkom razvoju. <p>Ovakav pristup predmetu zaokružuje cjelinu i obezbijeduje bolju preglednost i sistematizovanje gradiva koje studenti trebaju usvojiti, a postavljene tematske cjeline usključuju mnoge elemente likovne umjetnosti. Takav proces razvija kreativno mišljenje, sposobnosti i saznanja što utiče na formiranje likovno oblikovnih temelja koji će i pomoći u ličnom razvoju i profesionalnom djelovanju.</p>
<p>Cilj održivog razvoja (SDG):</p>	<p>Za gradivo o ulozi i značaju likovnog odgoja na dijete primjenjiv je SDG4 – Kvalitetno obrazovanje, jer likovni odgoj i obrazovanje doprinosi cjelokupnom obrazovanju djeteta i studenta kroz razvoj kreativnosti, kritičkog mišljenja, emocionalne inteligencije i socijalnih vještina. Ovako se podržava cilj osiguravanja uključivog, pravednog i</p>

	kvalitetnog obrazovanja za sve, što je temelj održivog razvoja.
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, obrada teorijskog gradiva, likovnog scenarija, metoda razgovora koja podrazumijeva zajednički rad nastavnika i studenata koji se odvija u obliku pitanja i odgovora. Metoda demonstracije, posjeta galerija, opisivanje s naglaskom na likovnosti, razlaganje likovne strukture, tumačenje likovnih problema.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada i provjera znanja studenta vrši se tokom realizacije nastavnog programa. Polaganje ispita se vrši pismenim, usmenim i praktičnim putem. Student ima obavezu izrade vježbi kao predispitnih aktivnosti. <ol style="list-style-type: none"> 1. Parcijalna provjera znanja 2. Praktični rad 3. Završni ispit
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Žmukić, M., (2021), “Analysis and evaluation of art process and product in art teaching” Lambert: Academic Publishing, - Slavko Batušić: UMJETNOST U SLICI /Pregled povjesti umjetnosti/, Zagreb, Matica Hrvatska 1967. - Matko Pejić: PRISTUP LIKOVNOM DJELU, Zagreb, Školska knjiga, 1986. - Marijan Jakubin: LIKOVNI JEZIK I LIKOVNE TEHNIKE, Zagreb, EDUCA, 1999. - Emil R. Tanay: LIKOVNA KULTURA U RAZREDNOJ NASTAVI, Zagreb, Školska knjiga 1990. OPĆA POVJEST UMJETNOSTI 1, 2, 3 Zagreb, Mladost 1966. - Milutin Ružić: KRATAK PREGLED ISTORIJE UMJETNOSTI, Sarajevo <p>Dopunska literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kovačević,J., (2023)“Umjetnost i dobrobit. Likovno stvaralaštvo u službi mentalnoga zdravlja”, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek - Potočnik, R., (2023) “Strengthening the Emotional and Social Skills through Fine Art Activities- Art Therapy approach in Fine Art classes” University of Sarajevo, Faculty of education sciences Sarajevo -Muck, D., Kosec,M., (2018)“Put ljubavi - put k sebi”, Izdavač: PUNI POTENCIJAL, HR - Martina Kosec i Sanela Grazia: Čarobna mrežaonica paučića Vida, ”, Izdavač: PUNI POTENCIJAL, HR - Milutin Mitrović: FORMA I OBLIKOVANJE, Beograd, Naučna knjiga 1987.